

Transportministeriet
- fremsendt pr. mail til Morten Lorenzen (mlo@trm.dk) med kopi til Louise
Heilberg (lou@vd.dk)

DONG Energy
Sales & Distribution A/S
Teknikerbyen 25
2830 Virum
Danmark

Tlf. +45 99 55 11 11
Fax +45 99 55 00 01

www.dongenergy.dk
CVR-nr. 20 21 44 14

Høringssvar - udkast til Lov om offentlige veje m.v. dateret 7. juli 2014

11. august 2014

DONG Energy takker for modtagelsen af udkast til Lov om offentlige veje m.v. i høring, og høringssvar afgives hermed for DONG Energy El-distribution A/S, DONG Energy Gas Distribution A/S og DONG Energy Sales & Distribution A/S (belysningsafdeling). I det følgende under ét betegnet DONG Energy.

Vores ref. memaj

memaj@dongenergy.dk
Tlf. 9955 9188

Materialet blev modtaget fra Transportministeriet den 7. juli 2014, med frist for høringssvar den 11. august 2014. Når der henses til materialets omfang, lovudkastets betydning for DONG Energy samt de bemærkninger, der er fremkommet fra høringsparterne til tidligere udkast af denne lov, synes denne høringsfrist umiddelbart meget kort.

Overordnede bemærkninger:

DONG Energy anerkender Transportministeriets bestræbelser på, i loven og bemærkningerne hertil, at anerkende vejes betydning for andre infrastruktorejere end vejmyndighederne. Anerkendelsen heraf tilbyder imidlertid ikke ledningsejerne nogle rettigheder.

Forsyning af blandt andet el til forbrugere i Danmark, er underlagt en forsyningsforpligtelse for el-distributionsselskaberne. El-distributionsselskaberne kan således ikke afgøre hvem, eller hvortil man vil forsyne. I den forbindelse er der behov for at etablere forsyningsveje, og som nævnt i tidligere høringssvar til tidligere udkast til Lov om offentlige veje, er vejarealer alt andet lige de arealer, der er bedst egnet til denne brug.

Afvikling af trafik og brug af vejarealer til fremføring af forsyning er således begge hensyn, der tilgodeser almenvællets interesser, og vil være hensigtsmæssigt, om lovgiver foretog en mere balanceret samfundsøkonomisk afvejning af de modstående interesser, der må anses for at være forbundet med benyttelsen af vejarealet til infrastruktur, herunder også spørgsmålet om gæsteprincippet og dets udstrækning.

Det synes i denne forbindelse samtidig relevant at nævne, at DONG Energy El-distribution, som andre el-distributionsselskaber, er underlagt en økonomisk

Side 1/9

Hovedkontor:
Kraftværksvej 53
7000 Fredericia, Danmark

regulering der straffer ledningsejeren, i forbindelse med afholdelse af omkostninger til ledningsomlægninger, foranlediget af vejmyndighederne. Ledningsarbejder foranlediget af vejmyndigheder, har således en stor fremadrettet konsekvens for DONG Energy EI-distribution, ligesom det har betydning for DONG Energy EI-distributions øvrige planlægning af drift, vedligehold og reinvestering samt DONG Energy EI-distributions mere overordnede planlægning.

Lovforslaget forholder sig meget ensidigt til de interesser en vejmyndighed har til afvikling af trafik, her kan eksempelvis nævnes, at vejmyndigheden i lovforslaget kan gennemtvinge ledningsomlægninger uden ledningsejerens samtykke, pålægge ledningsejeren ekstraomkostninger ved at stille krav om samgravning med andre ledningsejere, kræve bod for forsinkelser af gravearbejder uanset årsagen hertil og kræve betaling for ledningsomlægninger i videre omfang end der er praksis for i dag.

I det nye lovudkast åbnes der mulighed for at vejmyndigheden kan lade andre udføre ledningsarbejder på en ledningsejers ledninger, og udføre arbejder i eksisterende udgravninger. Sådanne muligheder vil umiddelbart skabe en række tvister om ansvar. Herudover vil muligheden for at bodsbelægge forsinkelser, som den er formuleret i lovudkastet, utvivlsomt føre til tvister.

Ambitionen for en revision for Lov om offentlige veje m.v. må, udover de i bemærkningerne nævnte årsager, samt en afbalanceret adgang til benyttelsen af vejarealer til infrastruktur, også være at nedbringe antallet af tvister mellem ledningsejere og vejmyndigheder, hvilket i de seneste år har været for opadgående, fremfor at skabe flere gråzoner og ansvarskonflikter.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser:

§1:

Værdien af vejarealer til brug for andre infrastrukturejere er betydelig, og det er derfor positivt at dette anerkendes i lovens nyskabte formålsbestemmelse. Det er imidlertid uklart, hvorledes dette har betydning ved vejmyndighedernes administration af loven, som er beskrevet i lovudkastets § 4.

Lovbemærkningerne til disse bestemmelser giver desværre ikke megen støtte til forvaltningen af denne lov. Når bestemmelserne samtidig ses i sammenhæng med udkastets § 86, hvor netop formålsbestemmelserne sætter rammen for, hvornår ledningsarbejder må anses for at være omfattet af bestemmelsen, synes der behov for en præcisering af bestemmelsens omfang.

Vil eksempelvis planlægning af træer langs en vej være arbejder vejmyndigheden kan igangsætte, med ledningsarbejder til følge, hvis det trafikale formål kan opnås med langt mindre indgribende foranstaltninger, der ikke medfører ledningsarbejder?

§10, stk. 3:

Der skabes med denne bestemmelse mulighed for, at en privat juridisk person kan bekoste vejarbejder, som vil tilgodese dennes snævre interesser. I lovbemærkningerne nævnes som eksempel ændring af et vejkryds, således at særligt lange eller brede køretøjer kan benytte krydset. Det bør i den forbindelse præciseres, at sådanne arbejder ikke er omfattet af lovens § 86. De snævre interesser sådanne vejarbejder må anses for at tilgodese, bør således ikke veje tungere, end det hensyn ledningsejerne har overfor de forbrugere, der benytter forsyningsnettet, og som i sidste ende må betale for ledningsomlægningerne.

§ 45:

Det synes hensigtsmæssigt at der i forbindelse med pålæg af vejbyggelinjer på ejendomme tilhørende ledningsejere, foretages en konkret vurdering af en vejbyggelinjes udstrækning. I sagens natur foretager ledningsejere jævnligt udbygning af den eksisterende forsyning, udskiftninger og ændringer af bestående forhold i forsyningsnettet, hvilket medfører ændringer i de ejendomme (eksempelvis transformestationer og regulatorstationer), der indgår i ledningsejers forsyningsnet.

Pålæg af en vejbyggelinje vil påføre ledningsejerne betydelige begrænsninger i udnyttelsen af ejendommene. En sådan begrænsning bør så vidt muligt undgås, og kun pålægges hvor meget tungtvejende hensyn taler herfor.

Herudover gentages mine bemærkninger givet til det tidligere lovudkast, hvor det foreslås at vejbyggelinjer indtegnes på Geodatastyrelsens matrikelkort, således at det tydeliggøres for ejere af en ejendom, hvor en vejbyggelinje er placeret på deres ejendom.

§ 75:

DONG Energy anerkender vejmyndighedens interesse i at få afsluttet arbejder der udføres i vejarealer, så hurtigt det er muligt. DONG Energy anerkender også vejmyndighedens interesser i at begrænse opgravninger i vejarealer, så vidt det er muligt. Den fremgangsmåde, der er valgt i lovudkastet, synes imidlertid potentielt, at være genstand for en række tvister, fremfor at skabe løsninger.

Koordinering og samgravning

I en række kommuner afholdes der årligt et ledningsejermøde, hvor kommunen og ledningsejerne mødes, og orienterer om de planlagte arbejder, man hver især har. Hermed skabes der naturligt en mulighed for at koordinere arbejder, og fremrykke ledningsarbejder, hvor kommunen eller andre ledningsejere ønsker at udføre projekter.

Samgravning kan umiddelbart synes besnærende, men er ikke altid den bedste eller billigste løsning for nogen af parterne. Et pålæg om at udføre samgravning,

bør således ikke alene være begrundet ud fra vejmyndighedens interesse i at begrænse opgravninger, men også være begrundet i et økonomisk hensyn for ledningsejerne, der skal afholde omkostningerne forbundet hermed. Det er DONG Energys opfattelse, at ledningsejere, med den samme type af ledninger, eksempelvis el og tele ledninger, allerede vælger at samgrave, hvor parterne har sammenfaldende projekter.

Vejmyndigheden modtager anmodningerne fra de forskellige ledningsejere om gravetilladelser, og vil derfor have mulighed for at koordinere og orientere om disse gravearbejder. Et sådant arbejde vil imidlertid stille krav til vejmyndighedernes administration af denne opgave.

Opgravning i nye vejarealer

Det kan i øvrigt oplyses, at ledningsejerne har en naturlig interesse i at undgå at udføre arbejder i nye veje, da omkostningerne til retablering, alt andet lige, må anses for at være højere i sådanne vejarealer. Den mulighed, der er beskrevet i lovbemærkningerne, hvor vejmyndigheden kan vælge at lægge tomme trækrør - eller ligefrem etablere ledningskorridorer - i forbindelse med et vejprojekt, synes umiddelbart at være en meget anvendelig tilgang, for at imødekomme ønsket om at begrænse opgravninger i nyrenoverede vejarealer.

"Ikke-planlagte" ledningsarbejder

Lovudkastet synes herudover ikke at tage behørigt hensyn til de arbejder ledningsejere ofte må udføre, som ledningsejeren ikke umiddelbart har planlagt. Udbygning af et boligområde, øget produktion hos en erhvervsvirksomhed eller nye kunder der ønsker forsyning, er eksempler på arbejder, som ledningsejeren ikke kan forudse, men som ledningsejeren har en forpligtelse til at imødekomme. Her til kommer akutte arbejder i forbindelse med fejl og skader på ledningsnettet. De begrænsninger lovudkastet giver, for at opnå tilladelse til at udføre sådanne arbejder, og det ansvar der påføres ledningsejeren for vejmyndighedens tab, der i øvrigt ikke er defineret nærmere i lovbemærkningerne, bør derfor genovervejes.

Forsinkelser

Forsinkelser af gravearbejder, er noget ledningsejerne, der er at anse som bygherrer i denne forbindelse, har et interessefællesskab med vejmyndigheden i at begrænse og gerne helt undgå. Forsinkelser vil som udgangspunkt betyde meromkostninger forbundet med udførelsen.

Det er imidlertid vanskeligt at detailprojektere et projekt, der skal udføres under jorden, da der ganske ofte opstår uforudsete situationer. Ledninger man ikke kendte til eksistensen af, jordforholdene viser sig anderledes end forventet, vejrlig og andre lignende forhold, kan betyde, at et projekt forsinkes.

I DONG Energys forsyningsnet indgår olieisolerede ledninger. Ved fejl og skader på disse ledninger, sker der derfor lokalt en forurening af jorden, som vi har en forpligtelse til at oprense. Dette arbejde indebærer, at der skal tages

jordprøver, som analyseres, og arbejdet skal tilrettelægges i forhold til de pågældende analysesvar. Dette er også en proces, der kan forsinke reetablering af et gravearbejde, men som DONG Energy ikke på forhånd kan detailplanlægge, eller tage højde for.

Bod for forsinkelse synes derfor ikke rimelig ud fra en samfundsøkonomisk betragtning, eller afbalanceret i forhold til formålet.

I DONG Energys forsyningsområde er der umiddelbart mere trafik end det er tilfældet i en række andre forsyningsområder. En bod beregnet ud fra årsgogntrafikken vil således ramme DONG Energy særlig hårdt. Denne forskelsbehandling synes ikke rimelig, når dette sammenholdes med den økonomiske regulering el-distributionsselskaber i særlig grad er underlagt.

Ansvarskonflikter

Vejmyndighedens mulighed for at udføre arbejder, hvor påbud og vilkår givet af vejmyndigheden ikke overholdes, samt muligheden for at andre ledningsejere kan udføre arbejder i en eksisterende udgravning, skaber en uheldig ansvarskonflikt, hvor ledningsejeren reelt vil stå med et arbejde, hvor det vil være ganske vanskeligt at gøre et mangels- eller skadesansvar gældende overfor de der har udført arbejdet.

Det synes endvidere uklart hvorledes lovudkastets § 75 og § 88 adskiller sig fra hinanden, henholdsvis supplerer hinanden. Nuværende vejlovs § 106, stk. 3 giver således vejmyndigheden ret til at udføre vejarbejder, hvor der i lovudkastets §§ 75 og 88 omtales ledningsarbejder. Dette er en væsentlig udvidelse af den eksisterende retstilstand, og er ikke uproblematisk i forhold til ansvaret forbundet med sådanne arbejder, der ikke må anses for at være en vejmyndigheds kernekompetence at planlægge og udføre.

§ 80

Det bør for god ordens skyld nævnes, at der skal indhentes tilladelse fra ejeren af den infrastruktur, som valgplakaterne ophænges på.

§ 86

Som nævnt i DONG Energys bemærkninger til lovudkastets § 1, fremgår det ikke klart, hvilke formål vejmyndigheden kan varetage, og dermed hvilke omkostninger til ledningsarbejder som ledningsejeren skal afholde.

Belysningsanlæg

I bemærkningerne til lovudkastet omtales belysningsanlæg, og at ejerforholdet til disse anlæg skal afgøre om de kan betragtes som en del af vejens udstyr. Umiddelbart synes det mere nærliggende, hvis sondringen beroede på anlæggets funktion.

Belysningsanlæg er placeret i vejarealet, for at opfylde de krav og ønsker til oplysning af et vejareal, som en vejmyndighed måtte have.

Vejarealet benyttes ikke som gæst af et belysningsanlæg, men som en del af vejen ligesom støjskærme, vejskilte osv. Det synes derfor mærkværdigt, at ejeren af et belysningsanlæg, når denne ikke er identisk med vejmyndigheden, skulle være forpligtet til at afholde omkostningerne, til ændring af et belysningsanlæg, som følge af ændringer i et vejareal, som selvsamme vejmyndighed, ønsker at gennemføre.

Det er ikke DONG Energys opfattelse, at der i dansk ret er fortilfælde, der kan underbygge en sådan retstilstand. Henvisningerne til de i bemærkningerne nævnte domme, er ikke fyldestgørende og kan ikke anses for at have taget stilling til det pågældende forhold.

DONG Energy kan i relation hertil nævne, at DONG Energys afdeling for udendørsbelysning, i øjeblikket har indtil flere verserende sager med Vejdirektoratet som modpart, der afventer Kommisarius' stillingtagen til netop dette spørgsmål. Bemærkningerne i lovudkastet ligner til forveksling de synspunkter Vejdirektoratet har gjort gældende, i de drøftelser der har været om dette spørgsmål.

DONG Energy henviser i øvrigt til de bemærkninger, der tidligere er gjort gældende i forbindelse med høring af tidligere lovudkast.

Henvisninger til retspraksis

Der er i bemærkningerne til lovudkastet lavet referat af flere markante domme vedrørende gæsteprincippet. Det fremgår ikke klart hvad formålet er med referaterne, men det kan konstateres, at referaterne ikke fremstår objektivt gengivet.

Dommene er afsagt på baggrund af det faktum, der for hver enkelt sag har gjort sig gældende. Dommene kan således kun i begrænset omfang anvendes som generelle retsgrundsætninger. Såfremt det findes nødvendigt at opremsse den retspraksis, der har været for dette spørgsmål, bør der alene være en henvisning til dommens optryk i Ugeskrift for Retsvæsen, og således ikke en upræcis gengivelse af dommens indhold, med fare for at dommene reelt misfortolkes.

Omtalen af Østre Landsrets dom af den 19. september 2013 synes ikke at kunne bidrage til en afklaring af de spørgsmål, gæsteprincippets anvendelse rejser, alene af den grund, at dommen er anket til Højesteret.

Når der henses til de gråzoner der må anses for at være i den nuværende formulering af gæsteprincippet (nuværende vejlovs § 106), finder DONG Energy det betænkeligt, at man fra lovgivers side, ikke med denne lov søger at skabe større klarhed over bestemmelsens indhold, men fortsat overlader afklaringen heraf til domstolene.

§ 87:

DONG Energy er positivt indstillet overfor at indgå i en dialog med en vejmyndighed, om tilrettelæggelsen og udformningen af et vejprojekt, således at der tages behørigt hensyn til eksisterende ledninger i denne projektering.

Dialogen føres dog ikke videre end, at vejmyndigheden reelt kan gennemtvinge den løsning vejmyndigheden foretrækker, uden at der stilles krav om en samlet afvejning af de omkostninger, der er forbundet med den pågældende løsning. Vejmyndigheden kan reelt kræve en løsning gennemført, der kan være hensigtsmæssig for vejprojektet, men ganske omkostningstung. Det synes af bestemmelsen ikke klart hvilket ansvar vejmyndigheden hermed påtager sig for projektering og udførelse af det pågældende arbejde. Det er heller ikke klart, hvilken part der vil skulle afholde omkostningerne til sådanne arbejder.

I bestemmelsens stk. 4 gives der Vejdirektoratet en ret til at igangsætte ledningsarbejder på ledningsejerens regning, i "særlige tilfælde". Der er imidlertid ikke i bemærkningerne til loven kvalificeret, hvornår der er tale om et "særligt tilfælde". Det er desuden uklart, hvorfor denne bestemmelse giver Vejdirektoratet en særstatus i forhold til andre vejmyndigheder, og om det dermed modsætningsvis kan sluttes, at de arbejder der nævnes i bestemmelsens stk. 3, dermed skal afregnes af vejmyndigheden.

Det synes i denne forbindelse værd at nævne, at det er sjældent at DONG Energy er uenig med vejmyndighederne om, hvilke ledningsarbejder der skal udføres og hvordan. Uenighederne opstår typisk i forbindelse med den for arbejdet givne tidsfrist, om arbejdet er omfattet af gæsteprincippet og om vejprojektet kunne ændres, således at der i højere grad blev taget hensyn til ledningsejers anlæg.

DONG Energy har ved flere lejligheder gjort vejmyndighederne bekendt med de tidsfrister DONG Energy har behov for, for at projektere, planlægge og udføre ledningsomlægninger. Det har imidlertid ikke medført, at DONG Energy dermed undgår urealistiske tidsplaner, for gennemførelse af ledningsomlægninger i forbindelse med et vejprojekt.

§ 88:

Se ovenfor under § 75.

§§123-127:

Disse bestemmelser bør tillige omfatte statsveje. Det synes umiddelbart vanskeligt at se begrundelsen for at undtage disse, da samme hensyn må anses for at gøre sig gældende for kommunale veje - såvel som statsveje.

§ 126:

DONG Energy finder nyskabelsen i bestemmelsens stk. 4 hensigtsmæssig, da der i dag opstår en gråzone for de vejmyndigheder, der ønsker at nedlægge et vejareal.

Initiativpligten bør dog være hos den pågældende vejmyndighed, da ledningsejere sjældent kender til nedlæggelse af et vejareal, hvorimod en vejmyndighed i Ledningsejerregistret har mulighed for at se hvilke ledningsejere, der kan have en interesse i at kende til vejnedlæggelsen. Hvorvidt den enkelte ledningsejer så ønsker at tinglyse en deklaration, for tilstedeværelsen af sit anlæg på arealet, må dernæst afgøres af ledningsejeren og omkostninger forbundet hermed afholdes af ledningsejeren.

Det synes samtidig rimeligt, at vejmyndigheden må tåle, at ledningsejer kan få tinglyst en deklaration, hvor gæsteprincippet er fraveget, mod udbetaling af sædvanlig deklarationserstatning, svarende til den erstatning en grundejer ville have fået, i forbindelse med en ekspropriation til ledningsejers anlæg på arealet. En sådan fremgangsmåde er i forvejen almindelig praksis for ledningsejerne, hvor nye anlæg placeres på udmatrikulerede arealer.

Det kan desuden overvejes om det ville være hensigtsmæssigt om ledningsforhold burde indgå i den tilstandsrapport der udarbejdes for vejarealet jf. lovudkastets § 124 i forbindelse med en ændret klassificering af vejen.

§§132-133

Som DONG Energy har bemærket til tidligere lovudkast, kan det som ledningsejer bekymre, at den myndighed der behandler en klage eller en tvist, i andre tilfælde, selv er vejmyndighed. Det synes således ikke klart, at denne myndighed vil kunne lægge tilstrækkelig afstand til dette faktum, og dermed vil kunne træffe en afgørelse, der kan anses for velafbalanceret i forhold til parternes anbringender.

Endelig synes sagsbehandlingstiderne i det administrative system, herunder også Kommisarius ved Statens Ekspropriationer, at være så langstrakte, at man må vurdere, om dette er en hensigtsmæssig tvisteløsningsinstans, alternativt om der kan opstilles frister og formkrav til en sags forelæggelse, som vil fremme en afgørelse.

DONG Energy har således flere verserende sager, hvor Kommisarius endnu ikke har givet en dato for behandling af sagerne, som eksempel kan nævnes en ledningsprotokolaftale underskrevet i 2009.

§ 134:

Der gives i lovudkastet mulighed for, at vejmyndigheden kan opkræve et gebyr for at behandle en graveansøgning. Da udførelse af gravearbejder er en forudsætning for ledningsejerne, for at kunne udføre arbejde på sine ledninger, og indhentelse af tilladelse for sådanne arbejder, er en pligt for så vidt angår

vejarealer, bør størrelsen af et sådant gebyr tage højde herfor. Alternativt kan det overvejes om muligheden for et gebyr skal fastholdes. Med et sådant gebyr pålægges der utvivlsomt en øget økonomisk byrde på ledningsejeren.

Vores ref. memaj

Ovenstående bemærkninger er givet til udkast til Lov om offentlige veje m.v. Bemærkningerne gøres tillige gældende for, hvor der i Lov om private fællesveje, foretages ændringer af bestemmelser, der svarer til de, der fremgår af udkast om Lov om offentlige veje m.v. jf. lovudkastets § 141, som DONG Energy har haft bemærkninger til.

Med venlig hilsen

DONG Energy

Mette-Marie Joensen
Senior Legal Counsel

